

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 167.

Tredie Session.

81de Møde.

Loverdagen den 14de Februar.

(Forts.)

Simon (fortsat): Ved denne er det nu vel nærmere bestemt, under hvilke Betingelser Regjeringen er berettiget til at meddele Bevillinger til Anlæg af nye Møller, men det er der intetsteds udtalt, at Lovgiveren ikke var berettiget til at søge disse Lovbestemmelser forandrede. Jeg indseer ikke, hvad der kunde være til Ginder for, at Regjeringen kunde have foranlediget en saadan Bestemmelse forandret; navnlig kunde det vistnok have været aldeles besøiet, om Bestemmelsen om, at der ikke maa anlægges en ny Mølle indenfor 1 Mil's Omkreds, var blevet noget modificeret, deels paa Grund af den tiltagende Folkemængde, deels paa Grund af det større Forbrug af formalde Kornvarer, og jeg skjønner derfor ikke, at det havde været en Krænkelse af Møllernes Rettigheder, om Regjeringen havde foreslaaet, at den Omkreds, inden hvilken nye Møller ikke maae anlægges, blev indskrænket f. Ex. til en halv Mil eller saa omtrent. Jeg skjønner saaledes ikke, at der i den hidtilværende Lovgivning indeholdes noget Privilegium, som hjemler Møllerne Ret til at gjøre Paastand paa, at der ikke maae gjøres nogen Forandring i deres hidtil bestaaende Rettigheder, saa at de, naar en saadan Forandring foretoges, skulde være berettigede til at fordrø Erstatning. Der er vistnok flere lignende Næringsbrug her i Landet, som ere stillede, om just ikke aldeles i de samme saa dog i lignende Forhold. Jeg vil saaledes som Exempel nævne Apothekernæringen. Der er vel ingen Bestemmelse for, hvorledes der skal forholdes ved Meddelelse af Bevillinger til Apothekers Anlæg; men det har hidtil været Praxis, at Regjeringen ikke har tilladt Apotheker anlægge paa Landet;

dette har imidlertid dog i den senere Tid været Tilfældet, men der har da vistnok ikke været Tale om at tillægge Apothekeren i den nærmeste Kjøbstad Erstatning, paa Grund af Meddelelsen af Bevilling til slige Anlæg. Der er et andet Tilfælde, hvilket jeg ogsaa skal tillade mig at henlede det ærede Things Opmærksomhed paa, nemlig de flere Fabrikker, som tildeels have Lødbegunstigelser, eller som ialtsald den nuværende Lovgivning bidrager til at skænke en rigeligere Substents, end de ellers vilde have, f. Ex. Papiirfabrikkerne. Der kunde nu vistnok aldrig være Tale om at tilstaae Papiirfabrikanterne nogen Erstatning, fordi Regjeringen muligens fandt sig foranlediget til at ophæve Udsørfelstolden paa Klude eller til at nedsætte Indsørfelstolden paa Papiir. Der kan vel nu indvendes herimod, at Meddelelsen af Bevilling til slige Anlæg ikke er saaledes løvbunden som med Hensyn til Møllerne; men dette forekommer mig ikke væsentligt at forandre Sagen. Fremdeles kan det ogsaa indvendes, at der paa Møllernæringen hviler en vis bestemt Afgift, som ikke hviler paa de andre Næringsbrug; men imidlertid maa dertil bemærkes, at ved Anlæg af nye Møller erholde de allerede tilværende Møller Afgang i den Afgift, der hviler paa dem, og dertil kommer, at f. Ex. Apothekerne dog erlægge nogen Afgift, idet der ialtsald maa erlægges en Recognition ved et nyt Apotheks Anlæg, hvilket altsaa er en staaende Capital, der af Apothekeren paa en Maade indskydes i hans Næringsvei. Jeg kan derfor ikke indse Andet, end at Regjeringen har været fuldkommen besøiet til at foranledige de om Møllernæringen gjældende Lovbestemmelser forandrede.

Forsaaavidt der er yttret, at Bestemmelserne i Lovudkastet vilde medføre Møllernes Udælgelse, da kan jeg heller ikke skjønne, at Saa-